

2. Pokud neprojde ustanovená doba, jest vlastníkem věci odevzdatel, avšak s tím obmezením, že nesmí věc před projitím doby zpět požadovati. Vráti-li tudíž příjemce věc, ručí za škodu svou vinou na věci způsobenou a co se týče nákladu na věc učiněného, zaujímá postavení jednatele bez příkazu, t. j. může žádati náhradu jen těch nákladů, jež jsou odevzdateli ku zřejmému prospěchu neb užitku (§§ 1087, 1037, 1038 o. o. z.);

3. § 1087 o. o. z. nerozhoduje však, musí-li příjemce vrátiti s věcí též užitky, které z věci vytěžil; ježto však § 1087 o. o. z. výslovně stanoví, že po určenou dobu zůstává odevzdatel vlastníkem věci, nutno souditi, že při vrácení věci dlužno též užitky vrátiti.

III. Právní vztahy k osobám třetím.

Závěrečná věta § 1088 o. o. z. poznamenává: Nelze žádati věc k prodeji svěřenou na osobě třetí, která ji nabyla poctivě od příjemce. Z toho plyne, že § 1087 o. o. z. má na mysli jen třetího bezelstného nabyvatele; nabyvatele nepoctivého může odevzdatel pohnati žalobou vlastnickou; nepoctivým je však třetí nabyvatel jen tehda, když nabytí věci takovým způsobem, že věděl nebo věděti musil, že nabytí držby odporuje úmluvě mezi odevzdatel a příjemcem (viz Stubenrauch, II. sv. str. 236).

IV. Smlouvy se smlouvou vetešnickou zpřízněné.

1. Jak již bylo shora uvedeno, je předmětem smlouvy zmocňovací často příkaz ku prodeji, avšak s tím rozdílem, že zmocněný má toliko jménem zmocnitelovým dotyčné jednání uzavřít, dále že zmocnění může se vztahovati jak na věci movité tak na věci nemovité a konečně, že třetí je oprávněn a zavázán jen zmocniteli, nikoliv však zmocnění.

2. Obchod obstaravatelský vykazuje více společných známek se smlouvou vetešnickou, zejména v tom směru, že se komisionář pokládá za kupce, když nepojmenoval v oznámení o provedení příkazu jinou osobu co kupce. Jak však vyplývá z čl. 376 obch. z., je vázán při tom cenou tržní nebo bursovní; podstatně liší se obchod komisionářský od smlouvy vetešnické tím, že onen vztahuje se toliko na jednání obchodní, že dále přejímá komisionář příkazy nejen ku prodeji, nýbrž též k nákupu a vůbec k uzavření všech druhů jednání obchodních, že dále má nárok na provisi, na náhradu všech nákladů, že mu přísluší zákonné právo zástavní ke zboží třetí osoby a že konečně, když komisionář uzavře obchod za výhodnějších podmínek, přísluší prospěch komitentovi (viz čl. Komisionář).

3. Výběrné (sortimentní) knihkupectví shoduje se v podstatných kusech se smlouvou vetešnickou (viz čl. »Knihkupectví«); různí se však od ní tím, že zpravidla není umluvena lhůta, do které má býti zboží zapláceno nebo vráceno.

V. Právo poplatkové.

Poplatek ze smlouvy vetešnické zapraví se dle smluvené ceny tržové a dle stupnice III. (p. s. 105 popl. z.).

Smlouva zástavní viz Právo zástavní.

Smlouvy.

I. Pojem.

Smlouva jest projev srovnalé vůle dvou nebo více osob směřující ku založení, změně, upevnění nebo zrušení právního poměru.

V římském právu vyskytují se smluvní obligace již ve 12 tabulích. Avšak závazek spočívající na smlouvě neměl žádné právní moci, nýbrž